Grondslagen van de wiskunde

tuyaux.winak.be/index.php/Grondslagen_van_de_wiskunde

Grondslagen van de wiskunde

Richting	<u>Wiskunde</u>
Jaar	<u>MWIS</u>

Januari 2015-2016

1.

- Definieer de begrippen welorde en ordinaal. Bewijs dat elke welorde isomorf is met een uniek ordinaal.
- We kunnen de optelling van ordinalen inductief definiëren op volgende manier (zie drie puntjes hieronder). Toon aan dat dit overeenstemt met de definitie in de cursus.
  - $\alpha + 0 = \alpha + 0 = \alpha$
  - $(\alpha+\beta)+1=\alpha+(\beta+1)(\alpha+\beta)+1=\alpha+(\beta+1)$
  - Indien $\beta\beta$ een limietordinaal, $\alpha+\beta=\sup\{\xi\in\beta\alpha+\xi\alpha+\beta=\sup\{\xi\in\beta\alpha+\xi\}\}$
- Is een transitieve verzameling van ordinalen opnieuw een ordinaal? Bewijs of geef een tegenvoorbeeld.

2.

- o Definieer kardinalen. Is het zo dat elk kardinaal van de vorm βαβα is voor zeker ordinaal αα.
- Geef een overzicht van rekenregels van kardinalen en bewijs er een naar keuze.
- Toon aan dat
  - ∏0<n<ωn=280∏0<n<ωn=280
  - $\Box \alpha < \omega + \omega \land \alpha \leq \wedge \land 0 \omega + \omega \Box \alpha < \omega + \omega \land \alpha \leq \wedge \omega + \omega \land 0$

3.

- Formuleer Z,WZ,W en ACAC. Bewijs een van de implicaties.
- Het axioma van aftelbaar afhankelijke keuzes (CDCCDC) luidt: voor elk paar (X,ρ)(X,ρ), met XX een niet-lege verzameling en ρρ een relatie op XX die voldoet aan ∀x∈X,∃y∈X:xρy∀x∈X,∃y∈X:xρy. Bewijs dat AC⇒CDCAC⇒CDC.
- Toon aan dat ACAC equivalent is met de bewering dat elke functie f:X→Yf:X→Y tussen niet lege verzamelingen een links inverse heeft.

Januari 2016 - 2017

- 1.
- o Definieer welorde en ordinaal.
- Toon dat (ORD,<)(ORD,<) een totaal geordende klasse is. Toon aan dat iedere niet-lege verzameling (resp. verzameling) ordinalen een minimum (resp. een supremum) heeft in ORDORD. Bewijs eveneens de lemma's die je hiervoor nodig hebt.
- We kunnen de optelling van ordinalen inductief definiëren op volgende manier (zie drie puntjes hieronder). Toon aan dat dit overeenstemt met de definitie in de cursus.
  - $\alpha+0=\alpha\alpha+0=\alpha$
  - $(\alpha+\beta)+1=\alpha+(\beta+1)(\alpha+\beta)+1=\alpha+(\beta+1)$
  - Indien $\beta\beta$ een limietordinaal, $\alpha+\beta=\sup\{\xi\in\beta\alpha+\xi\alpha+\beta=\sup\{\xi\in\beta\alpha+\xi\}\}$
- $\circ$ Zij αα een limietordinaal. Bewijs dat α=Uβ<αβα=Uβ<αβ. Wat als αα een opvolger ordinaal is.

2.

- Definieer cardinaal en βαβα
- Geef en bewijs:
  - Stelling van Schröder-Bernstein
  - Stelling van Cantor-Bernstein
- Bereken de cardinaliteit van de Cantorset.
- ∘ Bereken de cardinaliteit van de verzameling $\{a \in R | \exists P \in Z[X]: P(a)=0\}\{a \in R | \exists P \in Z[X]: P(a)=0\}$ en van de Euclidische topologie TETE op RR.

3.

- Formuleer Z,WZ,W en ACAC. Bewijs een van de implicaties.
- Bespreek het regulariteitsaxioma en de rank. Geef eveneens twee korte bewijsjes m.b.t. de rank.
- Beschouw (ACC)=(ACC)= "ieder aftelbaar product van niet-lege verzamelingen is niet-leeg" en (CDC)=(CDC)= "voor ieder paar (X,ρ)(X,ρ) met X≠φX≠φ en ρρ een relatie op XX zodat (∀x∈X,∃y∈X:xρy)(∀x∈X,∃y∈X:xρy), bestaat er een rij (xn)n(xn)n in XX met (∀n∈N:xnρxn+1)(∀n∈N:xnρxn+1)". Bewijs dat (CDC)⇒(ACC)(CDC)⇒(ACC).
- ∘ Toon aan dat $Z,Q,R \in V(\omega+\omega)Z,Q,R \in V(\omega+\omega)$

Categorieën:

- Wiskunde
- MWIS